

De diversiteitsparadox

Introductie

Ik neem aan dat wanneer een goed mens de waarheid weet dat hij zal handelen in overeenstemming met wat hij gelooft dat goed is. Dit is niet te verwarren met Socrates' aanname dat niemand vrijwillig slechte dingen doet (dat noem ik Socratische naïviteit). Dus wanneer iemand waarvan je verwacht dat hij een goed mens is, niet naar behoren handelt dan is hij ofwel niet bewust van de waarheid ofwel niet zo goed dan dat men eerst dacht. Maar voordat je deze logica kunt gebruiken om iemand te identificeren als goed of slecht moet je eerst bepalen wat als goed of slecht te beschouwen is. Aangezien dit artikel over de diversiteitsparadox gaat (die ik zo dadelijk zal uitleggen), zal ik 'goed' en 'slecht' definiëren volgens het concept van culturele en etnische diversiteit.

Goed zijn (en vervolgens goede dingen doen) betreffende diversiteit moet begrepen worden als iemand die gelooft dat diversiteit heel belangrijk is voor de natuur en voordelig is voor de mensheid en dat het daardoor beschermd en in stand gehouden moet worden. Op dezelfde manier is 'slecht' zijn volgens het concept van diversiteit iemand die het belang van diversiteit niet erkent en die dan, in het beste geval, onverschillig blijft tegen haar vijanden.

Als nu een goed mens – iemand die het belang en de voordelen van diversiteit erkent – bewust is over hoe je dat het best beschermt en koestert moet hij ook handelen en/of acties goedkeuren die diversiteit mee helpen te beschermen. Als hetzelfde individu niet zo handelt dan moeten we besluiten dat hij niet weet hoe diversiteit werkt en hoe je het in stand houdt (hij is dus niet bewust van de waarheid). Je zou kunnen zeggen dat dit individu de diversiteitsparadox niet begrijpt: om diversiteit te beschermen binnen een soort moeten de verschillende ondersoorten voldoende geïsoleerd zijn van elkaar. Voor ecologen zou dit niet verrassend moeten klinken maar aangezien ik me bewust ben dat niet iedereen een ecooloog is zal ik het u uitleggen waarom dit zo is.

“Om diversiteit te beschermen binnen een soort moeten de verschillende ondersoorten voldoende geïsoleerd zijn van elkaar.”

De oorsprong van diversiteit

We zijn allemaal bewust van het feit dat de natuur divers is: de miljoenen dier- en plantensoorten die we observeren maken deel uit van wat wij de Natuur noemen. Een minder

bekend feit is hoe deze diversiteit tot stand is gekomen. In de ecologie is er een wet die de hoeveelheid diversiteit bepaalt in de natuur: het aantal soorten (of ondersoorten) binnen één omgeving (een biotoop) is beperkt door het aantal niches beschikbaar in die omgeving. Een niche kan het best vergeleken worden als de specialisatie van een bepaalde diersoort of plantensoort in een omgeving. Er is bijvoorbeeld een vogelsoort die gespecialiseerd is in het oogsten van noten op de grond terwijl een andere soort gespecialiseerd is in het vinden van noten in de bomen. De hoeveelheid van beschikbare niches in een bepaalde biotoop kunnen sterk variëren (een woestijn heeft minder niches dan een tropisch bos), maar hoe meer niches er zijn hoe meer dier- en plantensoorten er kunnen bestaan in die biotoop. Alle soorten leven relatief vreedzaam met elkaar aangezien ze elk hun specialisatie hebben en elkaars leefruimte met rust laten.

Hoe deze specialisatie geëvolueerd is wordt uitgelegd door Darwins bekende 'overleven van de meest aangepaste'-principe. Als twee verschillende soorten concurreren voor dezelfde niche zal alleen de meest aangepaste het overleven op lange termijn. De meest aangepaste zal de meeste nakomelingen voortbrengen en dus de mindere nakomelingen van de concurrenten verjagen. Indien de andere soort niet migreert naar een andere biotoop of zich niet aanpast aan een andere niche zal ze uitgeroeid worden. Na miljoenen jaren van competitie hebben zo alle overlevende soorten alle bestaande niches bezet. De vele soorten of ondersoorten die het niet lang volhouden, sterven uit.

Menselijke ecologie

Ik ga nu deze ecologische concepten toepassen op de soort waar we het meest in zijn geïnteresseerd, de mens. Het zou arrogant zijn om te denken dat de mens niet onderhevig is aan deze universele wetten (mensen zijn tenslotte ook een diersoort).

Ten eerste, mensen bezetten dezelfde ecologische niche, de 'mens' niche. We zijn gespecialiseerd in alle zaken die verbonden zijn met mens zijn: zaken die we doen en waar we geen concurrentie van andere diersoorten toelaten. Indien ze dat wel doen roeien we ze uit of domesticeren we ze. Door ons verstand hebben we onze niche zo succesvol uitgebreid dat we alle andere soorten uit hun eigen niche verdrijven. Een vogelsoort die beter geschikt is als de grond foeragerende en de boom foeragerende vogel in hun respectievelijke niche zal beide soorten doen uitsterven.

Ten tweede, geografische isolatie is verantwoordelijk voor de enorme culturele en etnische diversiteit binnen de mensensoort. Bijvoorbeeld, de Ierse en Indische cultuur kunnen beide samen bestaan omdat ze hun eigen biotoop hebben, namelijk Ierland en India, alhoewel de Ier en de Indiër dezelfde niche bezetten. Maar wat zou er gebeuren als we de Indiër in dezelfde biotoop plaatsen als de Ier? Volgens het principe 'overleven van de meest aangepaste' zal één van de twee uitsterven.

Aangezien de meest aangepaste ondersoort diegene is die de meeste kinderen heeft, betekent dit uiteraard dat de Ier uitgeroeid zal worden op lange termijn. Hier moeten we dus spijtig genoeg besluiten dat de diversiteit is gedaald: van twee originele ondersoorten, de Ier en de Indiër, blijft er maar slechts één over (de Indiër).

Het belang van diversiteit

In de natuur is het belang van diversiteit in soorten en ondersoorten een bekend feit. Deze diversiteit verhoogt de complexiteit en, paradoxaal genoeg, zorgt voor de stabiliteit van de natuur en beschermt haar tegen gebeurtenissen die anders een grote bedreiging zouden vormen voor de natuur. Hoe meer verschillende soorten hoe groter de kans dat er een soort een bepaalde gebeurtenis overleeft (ziekte, klimaatverandering, etc...). Een bepaalde soort kan een immuniteit ontwikkeld hebben voor een ziekte of kan een nieuwe manier ontwikkeld hebben om aan eten te komen in een bepaalde biotoop. Deze voordelen zijn ook toepasbaar op de mens: elke menselijke cultuur ontwikkelt een andere manier om met zijn omgeving te interageren, zowel cultureel als biologisch. Deze verschillende culturen kunnen dan van elkaars uitvindingen leren en zo hun eigen leven verrijken (veel voedingswaarden en voorwerpen die we gebruiken komen van andere culturen).

Buiten de culturele en biologische voordelen, is er ook het esthetische voordeel (de biologische en esthetische voordelen vormen de ‘etnische’ component van diversiteit). De vele verschillende vormen van etniciteit tonen een opmerkelijke variëteit (verschil in anatomie, haar en huidskleur, enz...) die elke persoon wel weet te waarderen. Zonder deze twee vormen van diversiteit, culturele en etnische, zou de wereld veel van haar schoonheid en waarde verliezen.

“Zonder culturele en etnische diversiteit zou de wereld veel van haar schoonheid en waarde verliezen.”

Omwille van zijn belang, verdient het concept van diversiteit meer aandacht. De kwaliteiten en voordelen die we net hebben besproken hangen af van twee verschillende factoren: hoe verschillend de culturen van elkaar zijn en hoeveel verschillende culturen er bestaan.

Kwalitatieve waarde

In een wereld waar twee heel verschillende populaties (etnisch en cultureel) wonen op hetzelfde moment, zegt men dat diversiteit van een betere kwaliteit is dan in een wereld waar twee nauwelijks verschillende populaties leven. Zo is bijvoorbeeld de diversiteit tussen een Europeaan en een Indiër groter dan tussen een Engelsman en een Ier. Hoe meer verschillend de omgeving en hoe

langer elke bevolkingsgroep van elkaar is geïsoleerd, des te groter de culturele en etnische diversiteit en hoe hoger de kwaliteit van de diversiteit.

Wanneer twee cultureel en etnische verschillende populaties zich mengen, zal het kwalitatieve verschil tussen de hybride populatie en één van de oorspronkelijke populaties lager zijn dan tussen de twee oorspronkelijke populaties. De hybride vorm zal culturele en etnische elementen vertonen van beide oorspronkelijke populaties en alleen op lange termijn en na isolatie zal het evolueren naar een meer onafhankelijke variëteit. Dit zou misschien beschouwd kunnen worden als een toename in diversiteit maar dit zou enkel het geval zijn indien beide oorspronkelijke populaties blijven voortbestaan. Indien enkel één oorspronkelijke populatie overblijft zullen we nog steeds hetzelfde aantal onderscheidde culturen hebben, maar de totale kwaliteit van diversiteit zal afgenomen zijn (aangezien we slechts een originele en een hybride overhouden in plaats van twee originelen). Culturele vermenging heeft altijd bestaan tussen aangrenzende populaties maar zolang het beperkt blijft in omvang en ze elkaar hun eigen leefruimte gunnen, is er geen gevaar voor de diversiteit.

Kwantitatieve waarde

Indien beide oorspronkelijke culturen uitsterven en vervangen worden door één hybride cultuur, hebben we naast de kwalitatieve afname ook een kwantitatieve afname van de diversiteit. In het slechtste geval, wanneer één populatie beslist om het thuisland van een andere populatie binnen te vallen en te koloniseren, hebben we een duidelijk geval van kwantitatieve afname: in plaats van zowel een Indiër te hebben als een Ier (met elk hun eigen bijzondere etnische en culturele eigenheid en recht om zich een onafhankelijke leefruimte te verwerven), blijft er enkel nog maar één over terwijl de andere een fossiel is geworden in de geschiedenis van de mensheid.

De droom van de multiculturalist

Mensen die de schoonheid en het belang van diversiteit waarderen zijn goede zielen. Deze waardering is een teken van affectie naar de mensheid en doet een filantropisch karakter vermoeden. De meest toegewijde onder hun, de multiculturalisten, dromen zelfs om de grote diversiteit in de wereld te reproduceren in één maatschappij of samenleving. Ze willen de Ier en de Indiër samenbrengen in hetzelfde huis en dit vieren als een prestatie. Zoals we al gezien hebben in de vorige paragraaf is het inderdaad iets om te vieren maar zich bemoeien met de orde van de natuur kan risicovol zijn.

Indien we geloven dat mensen niet onderhevig zijn aan deze 'primitieve' wetten van de natuur (of tenminste niet helemaal) mogen we inderdaad besluiten dat het mogelijk is om verschillende menselijke ondersoorten te laten samenleven in eenzelfde omgeving. Om deze situatie mogelijk te

maken moet er aan twee voorwaarden voldaan worden: een duurzaam demografisch evenwicht tussen de Indische en Ierse bevolking en een voldoende geïsoleerde leefruimte voor beide populaties.

Demografisch evenwicht

Indien we twee verschillende grond- foeragerende vogelsoorten in eenzelfde omgeving laten leven, moeten we hun nakomelingen 'beheren' op zo'n manier dat het aantal vogels voor elke soort constant blijft. Dit kan enkel verwezenlijkt worden indien beide populaties een vruchtbaarheidscijfer hebben dat gelijk is aan het vervangingsniveau (geboortecijfer gelijk aan sterftcijfer). Zoals we weten uit huidige ervaring en de geschiedenis, zijn de vruchtbaarheidscijfers tussen de vele culturen heel verschillend. Dus indien we willen dat het experiment van de multiculturalist werkt, moeten we het geboortecijfer controleren zodat de populaties van beide culturen stabiel blijven. Maar aangezien overbevolking een taboe onderwerp blijft in onze maatschappij zou deze conditie onmogelijk zijn om te implementeren. De minachting tegenover het principe van demografisch evenwicht is ook een onderschatte factor in de huidige migratieproblematiek. Mensen geloven dat een kleine migrantenbevolking geen bedreiging vormt voor de lokale bevolking, maar ze vergeten duidelijk dat een bevolking een dynamisch systeem is: een kleine minderheid wordt noodzakelijker de meerderheid indien elke successieve generatie een hoog vruchtbaarheidscijfer heeft. Een constante toestroom van nieuwe mensen met een hoog vruchtbaarheidscijfer garandeert een demografische explosie die – blijkbaar – moeilijk te voorzien is door de meerderheid in onze samenleving.

Territoriaal evenwicht

Een tweede conditie moet voldaan worden indien we de diversiteit van de wereld willen reproduceren in één maatschappij. Om een onafhankelijke cultuur te laten voortbestaan, moet een bevolking voldoende geïsoleerd worden van andere bevolkingsgroepen. Elk moet zijn eigen speeltuin hebben waar het kan experimenteren met zijn natuurlijke omgeving en zolang de naburige populaties elkaar niet uitmoorden door hun speeltuin binnen te vallen zal diversiteit overleven. Zoals ik reeds heb gezegd, we danken menselijke diversiteit aan geografische isolatie en het verwijderen ervan kan negatieve gevolgen hebben. Indien we de hele wereld in een relatief kleine omgeving willen reproduceren moeten we artificiële alternatieven in het leven roepen die het effect van geografische isolatie nabootsen. Buiten relatief geïsoleerd te zijn moet de speeltuin voldoende groot zijn, anders kan een cultuur of etniciteit zich niet in stand houden en dreigt het te verdwijnen. Het is zeer moeilijk voor een culturele of etnische groep om te overleven in een stadsdeel, zelfs met een demografisch evenwicht tussen de verschillende groepen binnen de stad.

“We danken menselijke diversiteit aan geografische isolatie en het verwijderen ervan is een gevaarlijk iets om te doen.”

De voordelen zonder de zorgen

Maar wat met de voordelen van culturele en etnische diversiteit dan? Indien we van elkaar geïsoleerd blijven kunnen we geen gebruik maken van de voordelen! Dit is het gebruikelijke antwoord wanneer je de diversiteitsparadox probeert uit te leggen. Deze impulsieve reactie is gemakkelijk tegen te spreken door te verwijzen naar het verschil tussen het verspreiden van ideeën en het verspreiden van populaties. Zoals de ecooloog Garrett Hardin zegt, *‘Ideeën moeten niet verpakt zijn in een menselijke vorm om van een plaats naar een andere plaats te gaan. Radiogolven, geschreven documenten, film en elektronische gegevens doen het werk heel goed. Er is geen nood om burgerlijke ongehoorzaamheid te riskeren die het gevolg kan zijn van het mengen van substantiële populaties van mensen op dezelfde locatie, wanneer deze mensen hun geloof en tradities die niet verenigbaar zijn met die van de ontvangende natie’.*

Als men de voordelen van de etnische diversiteit wil hebben (die niet in vorm van radiogolven of geschreven documenten omgezet kunnen worden), kan men, zonder diversiteit in gevaar te brengen, een kleine minderheid van andere bevolkingsgroepen toelaten, hoe groot de culturele verschillen ook zijn. Hardin zegt verder: *‘Misschien is een klein aantal immigranten van eender welke overtuiging veilig toelaatbaar, maar de snelheid van toelating moet voldoende klein zijn om assimilatie van immigranten en overtuigingen mogelijk te maken’.* Zolang de demografische en territoriale evenwichts-principes gerespecteerd blijven, is er geen reden om te geloven dat diversiteit beschermen onmogelijk is zonder fysieke isolatie. Dit is inderdaad een moeilijk evenwicht, aangezien het mengen van culturele verschillen diversiteit doet afnemen, maar toch blijft het niettemin praktisch mogelijk (en noodzakelijk indien we willen slagen in het behouden van diversiteit). Uiteraard blijft het mogelijk om je vrij te verplaatsen naar eender welke natie die je wenst. Je kan probleemloos genieten van de natuurlijke diversiteit zolang je verblijf geen lange termijn effecten heeft op de lokale bevolking.

Tegenargumenten

Sommige beweren dat multiculturalisme een noodzakelijk gevolg is van oorlog en armoede in de wereld. Hier moet duidelijk het verschil uitgelegd worden tussen ontwikkelingshulp en permanente verplaatsing van populaties. Je kan dit oplossen door vluchtelingen tijdelijk op te vangen zodat de culturele en etnische eigenheid en het bestaansrecht van het gastland niet bedreigt

wordt, of door vluchtelingen op te vangen in naburige landen die op cultureel en etnisch vlak minder verschillend zijn. Een vluchteling is bij definitie een tijdelijke conditie en zou dus geen lange termijn gevolgen mogen veroorzaken op andere populaties.

Sommige promoten migratie van arme landen naar rijke landen als een vorm van ontwikkelingssamenwerking. Maar zoals elke filantroop eigenlijk zou moeten toegeven, het verplaatsen van de bevolking zal het probleem van armoede niet oplossen. We moeten ze, in plaats van hulp te geven, leren om zichzelf te helpen. Erger nog, deze vorm van migratie verbergt het echte probleem van het bewustzijn van de mensen in de rijke landen en de arme landen zullen minder gemotiveerd zijn om hun eigen problemen op te lossen. De natuurlijke omgeving is een belangrijke factor voor welvaart maar denken dat welvaart enkel een privilege is van de meer 'ontwikkelde' landen is niet enkel arrogant maar ook racistisch.

Anderen beweren dat migratie noodzakelijk is voor economische redenen. Men zegt dat de ontwikkelde landen een constant groeiende bevolking nodig hebben om te kunnen functioneren; zonder constante instroom van arbeidskrachten zou de economie ten onder gaan. Zo'n tegenargument is een duidelijk teken van arrogantie, egoïsme en kortzichtigheid. Eindeloze bevolkingsgroei in een eindige wereld is het uitstellen van het onmogelijke. De ontwikkelde landen kunnen gemakkelijk hun economisch en sociaal systeem aanpassen zodat ze geen probleem ondervinden van een dalende bevolking (deze transitie is sowieso noodzakelijk als ze een duurzame maatschappij willen worden). Migrantten mogen ook niet gezien worden als een bron van goedkope arbeidskrachten die enkel zouden toegelaten worden om de economie van ontwikkelde landen te voeden. We kunnen onszelf afvragen of zo'n landen, die afhankelijk zijn van andere naties voor hun overleven, wel verdienen om te overleven.

Velen geloven dat een goede 'integratie' van de nieuwkomers het probleem zou oplossen. Inderdaad, het is belangrijk voor diegenen die zich permanent vestigen in een vreemd land om de locale cultuur aan te leren en de gevolgen van hun aanwezigheid te minimaliseren. Het lost vele problemen op maar het zou niet gebruikt mogen worden als excuus om migratie te promoten of te doen toenemen. Terwijl een goede integratie de schade aan culturele diversiteit beperkt, blijft het schadelijk voor etnische diversiteit. Zelfs als je een perfecte integratie veronderstelt en de perfect geïntegreerde migrantten een meerderheid dreigen te worden van een bevolking (wat niet onwaarschijnlijk is als je migratie niet op een bepaald moment stopt) heb je nog steeds een misdaad tegen diversiteit gepleegd. Maar los van het feit dat een perfecte integratie onmogelijk is moeten we ons ook afvragen of het wel moreel verantwoordelijk is. Zoals Nobelprijs winnaar Jean-Marie Gustave uitlegt: *'Ze hebben het altijd over integratie en daarmee bedoelen ze dan dat iemand zich moet ontdoen van zijn eigen cultuur en zonder veel vragen een nieuwe moet aannemen die hem*

door school en allerhande media wordt opgedrongen. Het spijt mij, maar ik ken geen mens die dat accepteert. Ik noem dat hersenroof. Alles wat je dierbaar is, wordt je afgenomen: je verleden, je gewoonten, je religie, je voorouders’.

Dan heb je nog mensen die volhouden dat net migratie voor diversiteit zorgt. Ze leggen dan uit dat onze cijfers van het Midden-Oosten komen en dat het papier waar we op schrijven van China komt. Hiermee tonen ze net aan dat ze het concept van diversiteit niet begrijpen. Diversiteit kan enkel ontstaan wanneer migratiestromen beperkt blijven. Indien deze constant zouden zijn en een groot deel van de bevolking zouden uitmaken dan zou er nooit de opportuniteit komen die differentiatie mogelijk maakt. Net door langdurige isolatie ontstaat er differentiatie. Waar de migratiestromen wel relatief groot waren is diversiteit verdwenen, denk maar aan de kolonisatie van Amerika en Australië. De voorbeelden die ze naar boven brengen gaan trouwens over niet-mensgebonden innovaties. Om de Arabische cijfers en Chinees papier naar ons te brengen moet je niet meer hebben dan één individu en meestal zijn niet-menselijke media voldoende, zoals een recept op een stukje papier.

Maar welk argument ook gebruikt wordt om de oorsprong, werking en instandhouding van diversiteit uit te leggen, men wordt altijd als racist bestempeld. Dit is misschien wel het moeilijkste ‘argument’, omdat men meteen geïsoleerd wordt en onschadelijk gemaakt wordt voor verdere argumentatie. Maar hier ook moet de multiculturalist bewust gemaakt worden van zijn fout in zijn redenering. Ze beschouwen elke vorm van culturele en etnische discriminatie als een vorm van racisme. Racisme moet inderdaad veroordeeld worden omdat het de gedachte is dat er ‘betere’ en ‘mindere’ menselijke ondersoorten of culturen bestaan en dat er daarom sommige zijn die meer rechten verdienen dan anderen. Maar culturele en etnische discriminatie betekent niet dat rechten en vrijheden van één groep beperkt worden door een andere. Ja, als iemand zich bevindt in het huis van iemand anders hebben ze minder rechten en vrijheden dan de eigenaar van het huis, maar dit is evenzeer het geval als de eigenaar van het huis zich in het huis van de bezoeker bevindt. Met andere woorden, culturele en etnische discriminatie moet gezien worden als een wederzijds teken van respect tegenover elkaar en we moeten beseffen dat het noodzakelijk is als we die diversiteit willen handhaven. Elke etniciteit of cultuur heeft bestaansrecht en dezelfde rechten zolang ze geen bedreiging vormen voor de rechten en vrijheden van andere etniciteiten en culturen.

Besluit

Nu we een beter begrip hebben van de mechanismen die diversiteit in de natuur en in mensenmaatschappijen reguleren, kunnen we besluiten dat een goed mens culturele en etnische diversiteit zal beschermen en handhaven door elke menselijke ondersoort zijn eigen levensruimte te

gunnen waar het zichzelf kan ontwikkelen, onafhankelijk van de anderen. Zoals de Franse filosoof Pierre Manent heeft gezegd: *'De idee dat elkeen zijn boontjes dopt op zijn eigen manier, en het recht erkent van de andere, aan de overkant van de grens, om hetzelfde te doen, lijkt me net een van de grote verworvenheden van de beschaving'*. Als we kiezen om verder te doen met deze multiculturele experimenten moeten we de vermenging van culturen beperken tot duidelijk afgebakende territoria en zonder de gebieden van de bestaande culturen te compromitteren. Bijkomend moeten we de bevolkingsgrootte van vreemde populaties overal in de wereld beperken en stabiliseren omdat minderheden beschermen zonder bevolkingscontrole ongetwijfeld leidt tot het uitroeien van de meerderheid.

Maar wegens redenen die ik heb uitgelegd, een individu die dit nog steeds niet beseft (willig of niet), moet beschouwd worden als een vijand van diversiteit. Door migratie en assimilatie te steunen dragen ze actief bij tot de uitroeijing van etniciteiten en culturen waardoor ze verantwoordelijk zijn voor de verdere kwalitatieve en kwantitatieve vermindering van diversiteit in de wereld. De diversiteitsparadox kan dus samengevat worden als volgt: *het is opmerkelijk dat diegene die pleiten voor meer culturele diversiteit in onze samenleving een proces ondersteunen die de meeste culturen zal uitroeien en we daardoor, in de niet zo verre toekomst, in een wereld zullen leven zonder culturele diversiteit*. Iets is enkel een paradox voor iemand als hij niet bewust is van de waarheid.

“Diegene die pleiten voor meer culturele diversiteit in onze samenleving ondersteunen een proces die de meeste culturen zal uitroeien.”

Voor diegene die het wel begrijpen en inzien is er veel werk voor de boeg. Menselijke diversiteit is al aan het afnemen sinds de dag dat de mensheid de verovering van de wereld heeft vervolledigd (met de Europeanen als de grootste bijdragers). Om de culturen, etniciteit, talen, geloof en tradities van de volkeren die vandaag nog met ons zijn te beschermen, moeten we de voortdurende verarming van onze soort stoppen door de waarheid te leren aan diegene die het nog niet begrijpen en inzien.

De multiculturalist moet beseffen dat zijn sociaal experiment voor niemand voordelig is en alleen maar vernietigt (of in ieder geval verarmt) wat hij graag heeft. De echte liefhebber van diversiteit is diegene die het leefgebied van elke cultuur wil beschermen van anderen. Daarom moeten we ook elke cultuur en etniciteit in de wereld steunen die op zoek is naar zelfbeschikking en autonomie van zijn kolonisator, want, buiten de individuele multiculturalist, zijn de grootste bedreigingen voor diversiteit de vele machtige staten die de overblijvende volkeren onderdrukken

voor hun eigen imperialistische agenda (denk maar aan de Koerden, Tibetanen, Catalanen, Schotten en de vele oorspronkelijke stammen van Amerika en Australië). Om af te sluiten citeer ik Garrett Hardin een laatste keer: *‘Om zowel eenheid als vooruitgang te bevorderen, moet een dubbel beleid omarmd worden; grote diversiteit wereldwijd; beperkte diversiteit binnen elke natie’*. We moeten allen beseffen dat wereldwijde diversiteit niet mogelijk is zonder lokale homogeniteit en dat genieten van de voordelen van culturele en etnische diversiteit perfect mogelijk is zonder haar te schaden.